

VILÁG OSSÁG

Tapostási placitá in numerat cont. aproabá
Direcțiunea Generală P. T. T. Nr. 761-76137

KOLOZSVAR,
1948, szeptember 2, csütörtök.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
202. szám.

Időjárásjelentés

Közép-Európában magas lényo-
más és derült, száraz idő uralkodik.
Az izlandi viharciklon egyelőre csak
Angliában és Skandináviában okoz
esőket. Erdélyben megszünt az eső,
Kolozsváron tegnap délnél 20, este
10 órakor 11 fok volt. Várható időjá-
rás csütörtök délig: Gyenge keleti
szél, nyugaton vékony magas felhők,
egybeült derült égbolt. Száraz idő.
Nappal 20—22 fok körül, éjjeli 6—8
fokig terjedő lehülés.

Meghalt Zsdanov Andrej a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára

MOSZKVA. (Radór.) A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága és a Szociálista Szovjetköztársaságok Szövetségének minisztertanácsa az alábbi közleményt adta ki:

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi bizottsága és a Szovjetköztársaságok minisztertanácsa mély fájdalommal jelenti a Pártnak és a Szovjetunió összes dolgozóinak, hogy augusztus 31-én délután 15 óra 55 perckor nagy betegség után a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának és a Szovjetunió népeinek nagy harcosa, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára és Politikai Titkárságának tagja, a Legfelsőbb Szovjet képviselője, Andrej Alexandrovics Zsdanov vezérezredes meghalt. A Szovjetunió hűségese fia volt és egész életén át következetesen a kommunizmus ügyét szolgálta. Elhalálása nagy veszteséget jelent a Párt és az egész szovjet nép részére.

Zsdanov elvtársban a Párt elvesztett egy nagy marxista politikust, tehetséges terjesztőt és lenini és sztalin eszméknek. Zsdanov elvtárs a Szovjetunió bolsevik pártjának egyik megalapítója volt. Törhetetlen harcostársa a nagy Sztalinnak. Zsdanov elvtárs a hazáért, a Szovjetunióért és a Szovjetunió Bolsevik Pártjáért

folytatott szolgálatkés, felmerhetetlen értékű munkásságával megszerezte a Párt tagjainak és a Szovjetunió összes dolgozó népeinek szeretetét.

Andrej Alexandrovics Zsdanov elvtárs, — aki minden erejét a kommunizmus építésére szentelte —, élete példamutató volt hatalmas hazája, a Szovjetunió minden dolgozója számára.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága és a Szociálista Szovjetköztársaságok Szövetségének Minisztertanácsa.

MOSZKVA — (Radór) Zsdanov Andrej Alexandrovics vezérezredes, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának és Politikai Titkárságának tagja, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára, a Legfelsőbb Szovjet képviselőjének temetésének megszervezésére bizottságot alakítottak, melynek tagjai Popov, Kuzmetov, Gorkin és Poszkribicev. Zsdanov Andrej vezérezredes holttestét a Szakszervezetek Házában sziloparnokában ravatalozzák fel. Szeptember 1-én reggel 6 órától kezdve a ravatalozó elzárandokolnak búcsút venni a Szovjetunió dolgozóit. Zsdanov Andrej Alexandrovicsot szeptember 2-án, délután 5 órakor a Vörös Tere, a Kremlin fala mellé temetik.

Szeptember elseje

hazánk öntudatos és szervezett dolgozóinak ünnepe. Négy esztendővel ezelőtt, a szörnyű fasiszta háboru pusztító tüze után kovácsolódott egybe a romániai szakszervezeti mozgalom és ezen a napon indult el hódító útjára a munkásosztály politikai és ideológiai egységének az eszméje.

Ha történelmi visszaillesztést akarunk vetni a romániai dolgozó számára és hazánk demokrácia fejlődésére annyira fontos történelmi dátumokra, akkor feltétlenül idéznünk kell azokat a jelentősebb eseményeket, amelyek a romániai munkásosztály és annak élharcos pártja következetes és áldozatos nem kímélő harcának fontosabb állomásai voltak. Történelmi tény, hogy a romániai munkásosztály élharcos pártjának a Román Kommunista Pártnak a kezdeményezésére sikerült még a szovjetellenes rablőháború ideje alatt, 1944 május elsején megalakítani a Romániai Munkás Egységfrontot és néhány hénnappal később, a dicsőséges Vörös Hadsereg sorozatos győzelme után megdönteni a nézet imperializmus szolgálatában álló urhédi Antonescu-féle fasiszta uralmat és ezt követően 1944 szeptember elsején sikerült megvalósítani a romániai dolgozók cselekvő egységét, az egységes szakszervezeti mozgalmat.

Az egységes szakszervezeti mozgalom megalakulása újabb lehetőséget nyújtott a romániai dolgozók számára. A dicsőséges Vörös Hadsereg felszabadító harca után, a romániai munkásosztály számára szabaddá vált az út, hogy a kizsákmányoló nagytöke korlátlan uralma ellen felvegye a harcot és a Román Kommunista Párt irányítása mellett harcot indítson a saját felszabadítására. Nem volt könnyű a harc, hiszen köztudomásu, hogy a munkásság sorában bomlasztó munkát kezelték a munkásosztály érdekeinek elárulói, a nagytöke zsoldjában álló ügynökök, a reakcióval egykötvet fujó oportunisták és mind azok a megfizetett politikai kalandorok, akik az áldemokrácia és reakció kormányzati rendszerek alatt a munkásság esküdt ellenségével pártoltak. Az öntudatos és szervezett dolgozóknak azonban sikerült kivonniuk soralkból a

munkásosztály árulóit és a politikai és ideológiai egység megszüldítésével döntő csapást mérni mindazokra, akik nemcsak a szakszervezeti mozgalom teljes kibontakozását, hanem hazánk újjáépítését és demokratikus fejlődését is lépten-nyomon meg akarták akadályozni.

Történelmi feladatot teljesítettek a szakszervezetek, amikor a Román Kommunista Párt felhívására a dolgozók hatalmas tömegeit a hitlerizmus-elleni győzelem kivívására, a háborus romok elta karítására és hazánk újjáépítésére mozgósították. Emlékezzünk csak vissza azokra az időkre, amikor a romániai dolgozó tömegek nélkülözések közepette takarították el a fasiszta háboru romjait és a Párt irányítása alatt erőt megfeszítő munkával hozzákezdtek a hadiipari üzemeknek a béke termelésre való átállításához. A romániai munkásosztály fokozódó öntudata visszautasította a reakció minden egységbonató és az újjáépítés meggátló akcióit és határozott léptekkel haladt előre az ország demokratikus fejlődését biztosító úton. A győzedelmes előrehaladás újabb újabb munkástömegeket mozgósított és négy munkában és küzdelemben eltelt esztendő után, a romániai szakszervezeti mozgalom tagjainak száma már meghaladja a másfél-milliót és nemcsak hazai, hanem a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban is jelentős tényező lett. Nem volt akció, amelyben a szakszervezeti mozgalom ne nyújtott volna teljes támogatást a munkásosztály élharcos pártja harca-
nak és ezzel egyidőben fokozta a dolgozók öntudatát, politikai és ideológiai színvonalát. Mindez természetesen nagyban hozzájárult a dolgozóknak a munkával szembeni új magatartásához, ezzel pedig hazánk demokratikus fejlődését sikerült biztosítani.

A politikai hatalom fokozódó átvétele után sikerült a romániai proletárijátusnak a gazdasági hatalmat is kezébe vennie és ezzel döntő csapást mérni a kizsákmányoló nagytökre. Hazánk szervezett dolgozóit ezuttal ünneplik a ber által való kizsákmányolása szakszervezeti mozgalom megteremtése első évfordulójának ün-

nepét népköztársasági rendszerünkben. Ez az esztendő demokratikus fejlődésünk és társadalmi átalakulásunk szempontjából a legjelentősebb eredményeket valószínűsítette meg. Új alkotmányunk, az alapipar államosítása és a szocializmust építő útra való lépésünk azonban újabb feladatok előállítását hozták hazánk öntudatos dolgozóit. Tudatában vannak, hogy a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszában az osztályharc egyre jobban kiéleződik és ennek következtében a szakszervezetek szerepe — mint a munkásosztály érdekeinek védelmezője, egyre jobban növekedik. Öntudatos munkásságunk tudatában van annak, hogy ma már nem a kizsákmányoló nagytöke részére, hanem a dolgozók állam- és így a maga részére dolgozik. Tudatában van annak is, hogy az életszínvonal állandó emelkedéséért csak az ősös és jobb áru előállításával, a termelés fokozásával, a munka termelékenységének a fokozásával, az ipari berendezés megjavításával és az éberség állandó fokozásával lehet elérni.

Hazánk dolgozó tömegei az ősös és jobb áru előállítására érdekében hatalmas arányú szociálista versenybe kezdtek, melynek eredménye máris lépten-nyomon megmutatkozik. Népi demokratikus kormányzati rendszerünknek pedig sikerült megteremtene mindazokat az előfeltételeket, amelyek a szociálista versenyek győzelmét biztosítják. A szakszervezeti egység negyedik évfordulóját a hatalmas szociálista versenyek jegyében ünneplik Népköztársaságunk dolgozóit és további munkára és harca hívjuk a városi és falusi fizikai és szellemi dolgozókat a Román Munkáspárt vezetése mellett, az embernek emannal való kizsákmányolása megszüntetésére, a szocializmus építésére.

Elutazott Rómába a Parlamentközi Szövetség Konferenciáján részvevő román küldöttség

BUKAREST. — A Parlamentközi Tanácsának tagja vezetői, tagjai pedig Szövetség konferenciáján résztvevő Stelean Niculescu, dr. Dimitriu C., román küldöttség augusztus 31-én, Sárbu V. nemzetgyűlési képviselő és kedden elutazott a fővárosból Rómába. Bányai László, a Nagy Nemzetgyűlés ba. A román küldöttséget Constanta Elnöki Tanácsának tagja és a MNSz Crăciun, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki országos alelnöke.

Több száz gyümölcs- és zöldség- konzerváló központot létesítettek

BUKAREST (Agerpres) — A Román Demokratikus Nők Szövetsége központoknak célja a dolgozó tömegek téli ellátására szükséges segítségével 43 megyében 465 konzervnek minél olcsóbb árban gyümölcs- és zöldségkonzerváló való előállítására.

Megalakították a földművelésügyi minisztérium megyei igazgatóságait

BUKAREST. — A földművelésügyi minisztérium javaslatára alapján a miniszterelnökség rendeletet adott ki a földművelésügyi minisztérium megyei igazgatóságának megszervezéséről.

A miniszterelnöki rendelet értelmében a földművelésügyi minisztérium intézkedéseinek alkalmazására, végrehajtására és vidékenkénti egyeztetésére az ország minden megyéjében igazgatóságokat állítanak fel. A megyei igazgatóságok földművelési, állattenyésztési és állatorvosi osztályokat szerveznek.

A megyei hivatalok igazgatóit a hivatalok költségvetéséből juttatják és feladatukat a földművelésügyi minisztérium külön határozatban jelöli majd ki.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a földművelésügyi minisztérium megyei igazgatóságának megszervezéséről szóló rendelettervezetének nagy fontossága van újjáépülő mezőgazdaságunk részére. Az újonnan létesítendő megyei igazgatóságok állandó összeköttetésben lesznek a környék földműves tömegeivel és megismernek a megye sajátos me-

Október 3-án lép életbe a tél, vasuti menetrend

BUKAREST — Az államvasutak vezérigazgatósága augusztus 27-én igen fontos értekezletet tartott a vontatási, műhely- és forgalmi, valamint az összes üzletvezetőségek vontatási ügyosztályainak részvételével.

Az értekezleten megbeszéltek azokat a fogantatásokat, amelyek október 3-ig, a tél menetrend életbeléptéséig, a forgalom lebonyolítása érdekében meg kell tenni.

Precup Vladimir

szovjet kapitány előadása a szovjet ideológiáról

KOLOZSVÁR. — Precup Vladimir, a Szovjet Hadsereg kapitánya, a Diákház nagytermében rendkívül érdekes előadást tartott „A szovjet ideológia a világ leghaladóbb szemlésmű ideológiája” címmel. Az ARLUS kolozsvári központja által rendezett előadáson, zsúfoltság megtöltve a hatalmas termét, ezeröttszáz főnyi hallgatóság vett részt a tett tüneményt figyelemmel és figyelemmel a tárgy és az előadó iránti érdeklődéséről és rokonszenvéről.

Bevezetőül az kolozsvári ARLUS főtitkára és megbízottja bemutatta az előadót, rámutatva arra, hogy az előadás célja a román-szovjet barátság erősítése, amiért az ARLUS is harcol.

Precup kapitány, a szovjet ideológiát elemezve, a marxista dialektikus és történelmi materializmusból indult ki, melyet a nagy tanító-mester Lenin és Sztálin tanítását, továbbá a szovjet szocialista társadalom élettapasztalata is megerősített. A kapitalizmus rothadó ideológiájával szembeállítva, rámutatott a szovjet ideológia egészséges életére, erőteltességére és haladó voltára. Ez az ideológia egészséges, igazságos gazdasági, társadalmi és politikai rendszert tükröz vissza és dinamikus munkán, békeszerető fejlődésen alapul.

A hallgatóság hosszan, melegen ünneplte az előadót, majd együtt elénekelték az „Internacionálé”-t.

A CAM ARLUS-körének nagygyűlése

KOLOZSVÁR. — A Dohánygyár ARLUS-köre csütörtökön, ünnepélyes keretek között, tartotta nagygyűlését, melyen a kolozsvári központ részéről dr. Drimba főtitkár vett részt. A gyűlés keretében Precup Vladimir, a szovjet hadsereg kapitánya, előadást tartott a szovjet demokráciáról. A nagy érdeklődéssel meghallgatott előadást az üzem kultúracsoportjának a művész műsora követte.

Maresan Györgynek, a dohánygyári ARLUS-kör főtitkárnak az évi jelentése után megválasztották az új vezetőséget, amelynek élén Ionescu főfelügyelő áll. Befejezésül a kolozsvári központ főtitkára megköszönte Precup kapitány előadását, méltatta a régi vezetőség munkáját és sikert kívánt az új vezetőségnek.

Felhívás

a „Bartók Béla” Dalosszövetség tagjaihoz

Tekintettel a szeptember 25—26. napjain sorra kerülő brassói dalosszövetség centenárium jelentőségére, a „Bartók Béla” Dalosszövetség kéri, hogy minél több énekár vegyen részt a versenyen.

A Dalosszövetség vezetősége szeptember 10-ig meghosszabbította a versenyre a benevezés határidejét.

A BARTÓK BÉLA DALOSSZÖVETSÉG VEZETŐSÉGE

Felhívás

a képzőművészekhez

KOLOZSVÁR. — Az Írók, Művészek és Ujságírók Egyes Szakszervezete kéri az összes képzőművészeket (iparművészeket is beleértve), hogy szeptember 2-án, csütörtökön déli 12 óráig saját érdekükben jelenjenek meg a szakszervezet helyiségében.

Minden délben Világosságot!

Visszavonhatatlanul, általános közkívánatra

a Kratejl cirkusz

új műsorral bucsúhatet rendez

18 attrakció

20 Spartacus erőművész | 6 William szenzációs zemfényvesztő

Csütörtökön és szombaton délután fél 5 órakor
olcsó helyárral népelőadás

Az elemi iskolába kell beiratkozniok a gimnázium első két osztályát végzett tanulóknak

Ingyen kapják a tankönyvet és tanszert a tanuló

BUKAREST. — Az elemi iskolába való beiratkozás ország-szerte folyamatban van. A beiratkozás az iskola igazgatójához címzett bélyegmentes kérés alapján történik. Azok a tanulók, akik a múlt iskolai évben is jártak már iskolába, ugyanabba az iskolába iratkoznak be, ahová az előző iskolai évben is jártak, azok pedig, akik csak ebben az évben lesznek iskolakötelesek, a szülők lakóhelyéhez legközelebb eső elemi iskolába kötelesek beiratkozni.

Alapos indokok fennforgása esetén át lehet iratkozni egyik elemi iskolából a másikba.

Hasonlóképpen, az elemi iskolába kell beiratkozni azoknak a tanulóknak is, akik odig a liceumok vagy elméleti gimnáziumok első, illetve második osztályát végezték el. Ezek a tanulók beiratkozás iránti kéréseiket annak az iskolának igazgatójához kell címezni, ahol elemi iskolai tanulmányukat végezték.

A közoktatásügyi minisztérium utasította az elemi iskolák igaz-

gatóóságait, hogy adják meg a tanak id az összes elemi iskola-tanulóknak — folyamatban van. Ugy a könyveket előállító, mint az iskolaszereket készítő nyomdák és gyárak a szállításokát szeptember 10-én kezdik meg, hogy az iskolaévet a meghirdetett időben rendszeren lehessen megkezdni.

A tankönyveknek és iskolaszerekek előállítása — amelyeket az új tanévben ingyenesen osz-

Egészségügyi állomást létesítenek Székelyudvarhelyen

SZÉKELYUDVARHELY. — (Levelezőnkől.) Udvarhely megye egyik legsürgősebb kérdése a közegészségügyi állomás felállítása és felszerelése. A megye nem nélkülözheti a közegészségügyi állomás működését, ha az egészségügy terén komoly eredményeket akar elérni.

E kérdés megoldása érdekében a vármegyei egészségügyi tanács augusztus 19-én értekezletet tartott, melyen a helyi szervezetek és intézmények kiküldöttei is részt vettek. A gyűlés egy bizottság megalakítá-

sát határozta el. A bizottság legfontosabb feladata lesz a megye egész területén egy egészségügyi nap megtartása, melynek jövedelmét az egészségügyi állomás részére javaslatba hozott épületek befejezésére és az intézet felszerelésére fordítják.

A bizottság elnöke Szilágyi Ignác megyefőnököt jelölték ki. A titkári teendőket Benedek József dr. látja el. A bizottság többi tagjait a szervezetek és intézmények egy-egy kiküldöttyéből választották meg.

Üzenet sajtó-levelezőinknek

Egyre jobban öntudatosodó népi rétegeinkből nap-nap után újabb és újabb önkéntes levelezők jelentkeznek, hogy tudósítsanak, véleményeikkel a sajtón keresztül is hozzájáruljanak országunk építéséhez és a tömegek politikai színvonalának emeléséhez.

Természetesen nagy örömmel fogadjunk minden újabb jelentkezést hiszen tudatában vagyunk annak, hogy valóban jó, a népet és demokráciánkat szolgáló lapot csak akkor írunk, ha állandóan a legszorosabb kapcsolatban vagyunk az ország dolgozó tömegeivel; ha mindenről tudunk, mindent látunk, eredményeket és hiányokat, eredményeket és hiányosságokat s ezeket példaként, mozgósító eszközként felhasználhatjuk.

Levelezőink egy része azonban megírásai nehézségekkel küzd. Panaszkodják, hogy nem tudják miként kell megírni a sajtó-levelet, hogy az használható és értékes legyen. Levél útján minden kérdezőnek pontos választ adunk erre a kérdésre. Ez alkalommal az alábbiakban egy mintát közlünk. A tordaaranyosmegyei Kövend község MINSZ sajtólevelezője Veres testvérünk a következő rövid, de helyesen megírt levelet küldte szerkesztőségünknek.

„Csekme Domokosné tanító-nő június folyamán megszervezte és beindította a község első napközi otthonát, amelyben 42 gyermekkel foglalkozik nagy szerezettel. A napközi otthonban már két éves kortól vannak gyermekek. Játsszának és közben paszulyt tisztítanak a görög szabadságharcosok megsegítésére.

Az elemisták porondot hor-

danak, a nagyobb fiúk játékokat készítenek a kisebbek részére.

A tanuló ifjuság is részt vesz az önkéntes munkában. Egy önálló rendezvényt járul hozzá az egységes gimnázium fenn-

tarlásához.” Kérjük sajtólevelezőinket, olvassák el figyellemmel a fenti rövid levelet és használják a mutatóként leveleik megírásánál.

A VILÁGOSSÁG SZERKESZTŐSÉGE

Varga Katalin emlékünnepe

Csikszeredán, Temesváron, Nagyváradon, Dicsőszentmártonban és Brassóban

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség a Varga Katalin Népi Kollégium-alap javára öt megyeszékhelyen — Csikszeredában, Temesváron, Nagyváradon, Dicsőszentmártonban és Brassóban — egyszánapos emlékünnepeket rendez. A népiünnepeket műsoros népi-est zárja be.

A népi-estek keretében kerül kiosztásra az országos Petőfi-versenyek politikai kiértékelésében díjazott csoportok jutalma: verseny-

zászlók és a Bandi Dezső szobrászművész által készített emlékérmék. Díjazásban részesül a nagyváradi „Carmen” cloggyár munkásénekara, a köröstárkányi táncsoport fonójelenete és a gyergyócsomafalvi népi színjátszó csoport. Ugyancsak az alkalommal, a brassói színjátszó csoport bronz emlékérmét kap a Petőfi-versenyen elért harmadik helyezéért.

Az ünnepségeken központi kiküldöttek is részt vesznek.

ISKOLAI HIREK

A KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS FIULICEUMBA a javító és felvételi előkészítő tanfolyamok szeptember hó 1-én kezdődnek. A javító és magánvizsgákat szeptember 4-én reggel 8 órakor tartják meg. Egyben értesíti az iskola igazgatója a tanulókat, hogy fizessék be esetleges tandíjhátralékaikat, ellenkező esetben nem állhatnak vizsgára, nem iratkozhatnak be, s irataikat nem kaphatják ki.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANNYELVÜ LEÁNYGIMNÁZIUM igazgatója felszólítja azokat a tanulókat, akik tandíjhátralékaikat még nem fizették ki, hogy tíz napon belül rendezzék hátralékaikat. Ellenkező esetben nem iratkozhatnak be, s más iskolába sem kérhetik felvételüket. A javító vizsgákat szeptember 6-án tartják, a magán és különbözeti vizsgákat szeptember 6—10 között.

A VOLT KOLOZSVÁRI 2. SZÁMU KOEDUKÁCIÓS GIMNÁZIUM igazgatója közli tanulóival, hogy esetleges tandíjhátralékaikat haladéktalanul egyenlítsék ki, ellenkező esetben nem iratkozhatnak be, s irataikat nem kapják vissza. A javító- és magánvizsgák szeptember 3-án reggel 8 órakor kezdődnek.

A KOLOZSVÁRI BELVÁROSI (volt 4. számú református) iskolában a beiratkozások szeptember 1-én kezdetüket veszik. Beiratkozni lehet úgy az I., mint a II. tagozatra. Hivatalos óra naponként Farkas-utca 16 alatt délelőtt 9—11-ig és délután 5—7 óráig.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI GYAKORLÓ FÖGIMNAZIUMBAN szeptember 1-én, szerdán reggel 8 órakor díjtalan javítóvizsga előkészítő tanfolyam kezdődött minden tantárgyból. A javítóvizsgákra szeptember 6-án lehet jelentkezni, míg a vizsgák 7-én reggel 8 órakor kezdődnek. A vizsgadíj a jelentkezés kor fizetendő. A magánvizsgák szeptember 7-én reggel 8 órakor kezdődnek.

Szeptember 2-án, csütörtökön reggel 8 órakor, díjtalan felvételi vizsgaelőkészítő tanfolyam kezdődik a volt elméleti liceum III. és IV. osztályt végzett tanulók részére. A felvételi vizsga idejét az igazgató-ság később közli.

Az iskola igazgatója értesíti azokat a növendékeket, akik tandíjhátralékaikat még nem fizették ki, hogy a közoktatásügyi minisztérium 205.088—1948. számú rendelete értelmében mindaddig nem iratkozhatnak be és irataikat sem vehetik ki, amíg tandíjhátralékaikat ki nem egyenlítik.

ABLAK

Ukrán nepsdal

Nem volt napja az aratás kezdetének,
Mulatságos volt az mégis-tánc meg ének.
Legszébb dalunk Arinjának énekelteünk.
Sztahánovkánk, Arinjuskánk, falunk szépe —
Sztálinhoz megy nagygyűlésre, vendégségbe.
Menyasszonyként öltöztettük uj ruhába,
Ugy kísértük az állomás kapujába.
Menj, Arinja, Moszkvóba fel, hogyha hinak
S üdvözetet mindnyájunktól vigy Sztálinnak.

(Gábor Andor fordítása.)

A szovjet színházat súlyos veszteség érte: elhunyt Mihail Mihajlovics Tárhanov, a szovjet színpadi világ egyik „Nagy öregember”.

Vidéki színészként kezdte pályáját. 1922-ben a moszkvai Művész Színházhoz került. Csakhamar egyik legjobb művésze lett a színháznak. Működése 50 éve alatt több mint 800 szerepet játszott. Legnagyobb szerepe a „Holt lelkek” Szobákevicse volt. A „Dubrovskij” című filmben ő játszotta Szipint, a „Maxim ifjusága” című filmben Polivanov bolseviket és a „Nagy Péter” című filmben Sere-metjev bojár.

1939-ben elnyerte a művészet-tudományok doktora címet. Az utóbbi években a Lunacsarszkij színművészeti főiskola művészeti igazgatója volt. Kétszer tüntették ki a Lenin-renddel, egyszer a Munka Vörös Zászló rendjével és egy ízben megkapta a Sztálin-díjat.

A moszkvai Nagy Színház 124-ik színházi idényét kezdi meg. A színház nagy lendülettel készült fel az új idényre. Több opera új rendezésben, új színpadi feldolgozásban kerül a közönség elé, ezen kívül több opera és balett ösbemutatójára is sor kerül.

A Nagy Színház Musszorgszkij „Borisz Godunov”-jával kezd. A darabot L. Bátorov teljesen új rendezésben, L. Golovánov vezényletével, F. Fjodorevszkij új tervezési díszletei között mutatja be. Az új idényben felújítják Rimszkij-Korszákov „Szadko” c. operáját is. Puskin születésének 150. évfordulóján, 1949 június hó 6-án Glier „Mehes” című új balettjét mutatja be a Nagy Színház.

A Nagy Színház filidéljében Smetana „Eladott menyasszony” című operája kerül bemutatásra. Ez a színház még két bemutatóra készült: Goldoni „Mirandolina” c. vígjátékából készült balettre, amelynek zenéjét Sz. Vasziljenko szerezte és Csájkovszkij „Mazepa” című operájára.

Virul a művészet a sarkkőrön túl, Archangelszk környékén is. A nagy drámai színház eddig két bemutatót is tartott. Egy másik színházban finn művészegyesület mutatót be a nyáron finn színműveket. Az archangelszki legjobb vonós-kvartett a Karél-Finn Szovjetkörtársaságba utazott hangversenykörútra. Külön hajóval indult a Dvinán felfelé az archangelszki népi ének-és táncár, hogy művészetével gyönyörködtesse a környék kolhozainak és halásztelpeinek lakosságát. A kerületi filharmonikus zenekar is körúton van. Az archangelszki festők és szobrászok a vidéket járják: anyagot gyűltenek és előadásokat tartanak. Most folyik a kerület dalpályázata.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Ha visszatérsz... Egy lerögzött ifjú tragédiája. (Cseh film.)
FORUM: Támadás a karaván ellen. Vasárnap matiné. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.
NÉPMOZGO (Populár): Nyári szünet. Az előadások szünetelnek.
SELECT: Nyári szünet.
URÁNIA: Tengerészek küldetése.

Az értelmiségiek wrocławi nemzetközi értekezletének kiáltványának népek békeje és művelődése érdekében

WROCLAW. — Az értelmiségieknek a béke védelmében összeült világértekezlete által elfogadott kiáltvány szövege a következő:

Mi, a művelődésnek, a tudománynak és a művészetnek Wroclaw lengyel városban, 45 országból jöve összegyűlt művelői, az egész világ értelmiségéhez fordulunk:

Emlékeztetünk a halálos veszedelemre, amely nemrég fenyegette az emberiség művelődését. Tanúi voltunk a fasiszta barbarizmusnak, történelmi és művelődési értékek elpusztításának, a szellemi munkások üldözésének és meggyilkolásának, minden szellemi érték teljes lábbaliprásának, ami már magát a lelkiismeret, az ész és a haladás fogalmát fenyegeti.

Az emberi művelődést valamennyi demokratikus erőnek — a Szovjetunió, valamint Anglia és az Egyesült Államok népeinek — legnagyobb erőfeszítése és a fasiszta által meghódított országok hősi népi ellenállása mentette meg pártatlan áldozatok és lemondások árán.

Es mégis, valamennyi ország népeinek akarata és törekvése ellenére, maorknyü önző amerikai és európai ember, aki a fasiszmustól örökölte a fajgyűlöletnek és a haladás tagadásának a szellemét s magáévá tette ennek a kérdésnek fegyverek erejével való megoldására irányuló törekvését, ismét megkísérel a földkerekség nemzetei szellemi vagyonának megtámadását.

AZ EURÓPAI ORSZÁGOK MŰVELŐDÉSE,

amely hatalmas hozzájárulást az emberiség kincséhez, abban a veszélyben van, hogy elveszíti nemzeti jellegzetességeit.

Több országban — Spanyolországban, Görögországban épp úgy, mint Latin-Amerikában — a haladásellenes erők nemcsak fenntartják a fasiszma fészkeit, hanem újakat is teremtenek.

Az ész és a lelkiismeret ellenére, folytatódik, sőt fokozódik az elnyomók által színes nemzeteknek nevezett egész népek és emberi lények elnyomása.

Olyanok, akik a fasiszmustól kölcsönözték módszereiket, országukban faji megkülönböztetést gyakorolnak s üldözik a tudomány és a művészet haladászellemei munkáit.

A tudományos felfedezéseket, amelyekből haszna származhat az emberiségnek, romboló eszközök titkos gyártására használják fel, ami a tudomány magasrendű hivatásának a megváltoztatása és hitelének a romlása felé vezet.

Ezeknek az embereknek a vezetése alatt az emberi szó és a művészet nem a nevelés céljait és a népek közelítését szolgálja, hanem az embergyűlölet aljas szenvedélyének a fejlesztését és a háború előkészítését.

ABBAN A HATÁROZOTT HITBEN,

hogy szükséges a haladászellemei művelődés megvalósításának a szabad fejlesztése és terjesztése, a béke, a haladás és az emberiség jövője érdekében titkosunk a szabadság minden korlátozása ellen és tanulsúlyozzuk a kulturák és a népek közötti kölcsönös megértés szükségességét a világvilágítás érdekében.

Annak a tudatában, hogy a korszerű tudomány nagy új erőket szabadított fel, amelyeket az emberiség maga javára, vagy maga kárára használ majd fel, az értekezlet tiltakozik a tudományt a rombolás szolgálatában való felhasználása

ellen. Az értekezlet kéri a népeket, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést az ismereteknek az egész földkerekségen való terjesztése érdekében, annak érdekében, hogy a tudományt az emberiség többségét érintő szegénység, tudatlanság, ragályok és hiányok minél gyorsabb leküzdésére használják fel, valamint azért, hogy gyengítsék a béke és a haladás ügyét szolgáló emberek szabad

Az egész világ szellemi dolgozóit

Nagy a felelősségetek népeitek, az emberiség és a történelem előtt. Felelősségetek az emberiség és a népek szabad művelődési haladásáért, nemzeti függetlenségükért és szoros együttműködésükért.

Felszólítjuk minden ország valamennyi szellemi dolgozóit, hogy tárgyalják meg indítványainkat.

Az értekezlet összekötő Bizottságot alakított

A kiáltványt a küldöttségek egyhangulag szavazták meg, kivéve az Egyesült Államok küldöttségét, amelynek 32 tagja közül 7 ellene, 2 pedig nem szavazott az angol küldöttséget, amelynek a 42 tagja közül 4 ellene, 3 pedig nem szavazott és a brazilai küldöttséget, amelynek egyik tagja nem szavazott.

Friedrich Wolff német író indítványára az értekezlet határozatban kérte az Amerikában tartózkodó Gerhard Eisler fasisztaellenes német író szabadon engedését.

Az olasz küldöttség indítványára, az értekezlet határozatot fogadott el, amelyben elítéli a Franco-rendszert, ezt a művelődés veszélyeztetésének jellemezve. — Ugyanakkor felszólította a népeket hogy szakítsák meg gazdasági és diplomáciai kapcsolataikat Franco-Spanyolországgal.

Az értekezletet berekesztve, a szombati ülésen előklő Fagyjev szovjet író megállapította:

— Az értekezlet végéhez ért, de tulajdonképpen csak most kezdődik.

Üdvözölte az értekezlet sikerét a résztvevőket, majd hozzátette:

— Mint a Szovjetunió képviselője, örömmel hallottam, hogy ál-

utazásának, hasonlóképpen az ugyanazokat a célokat szolgáló könyvek és tudományos kutatások s minden ilyen tudományos és művelődési megvalósítás szabad kiadásának és terjesztésének a korlátozásait.

A földkerekség népei nem akarnak háborút s elég erősek ahhoz, hogy az ufasizmus támadásaival szemben megvédjék a békét és a művelődést.

A béke védelmében hívják össze minden országban a művelődés munkásainak a nemzeti értekezletét.

A béke védelmében mindenütt létesítsenek nemzeti bizottságot.

A művelődés minden országban lévő munkásainak a nemzetközi kapcsolatait erősítsék a béke érdekében.

lamunkat a béke és a haladás fátylójának nevezték. Ez feljogosít arra, hogy kijelentsem, a Szovjetunió a haladásért és a békéért való küzdelem élvonalában halad. A béke ügye győzelemmel kell fog. az egész földkerekségen.

Fagyjev befejezésül köszönetet mondott a lengyel kormányoknak a szíves vendéglátásért, melyben az értekezletet részesítették.

Az értekezlet nemzetközi összekötő bizottságot alakított, amelynek székhelye Páris és tagjai: Fagyjev és Fedoseev (Szovjetunió), Paul Robeson, Howard Fast és Albert Cahn (Egyesült Államok), Pablo Neruda (Chile), Louis Aragon és Irène Joliot-Curie (Franciaország), Giral (közársasági Spanyolország), Dembowszki és Borejsza (Lengyelország).

HAZATÉRKEZETT WROCLAWBÓL A ROMÁN KÜLDÖTTSEG

BUKAREST (Rádió) A wroclawi értekezleten résztvevő román küldöttség kedden délután 4 órakor repülőgéppel Bukarestbe érkezett. A baneasai repülőtérén nagyüzámú újságíró és művész várta a küldöttség tagjait.

Traktorkezelő iskolákat létesített a földművelésügyi minisztérium

A jeleníkezési feltételek

BUKAREST. — Az ország mezőgazdasági gépesítésének előmozdítására a földművelésügyi minisztérium számos traktorkezelőiskolát létesített. Az új iskolák szeptember első napjaiban kezdik meg működésüket a traktorállomások mellett.

A tanfolyam 12 hónapra át tart, a tanulás illeje a tanulók ellátásáról gondoskodnak.

A tanfolyamra olyan falusi és városi származású munkásitják jelentkezhetnek, akik 18 évesek elmentek, de 27. életévüket még nem töltötték be. Azok a 16 évestől fiatalok, akiknek szervezeti felépítésük megfelelő, korábbi munkájában részt vettek.

A felvételhez négy elemi osztály elvégzése szükséges. A pályázóknek kollektív szerződésnek megfelelően az alábbi előnyöket kell benyújtani: születési bizonyítvány, iskolai végzettséget igazoló okirat, közigazgatási hatóságoktól megkapott bizonyítvány a jelölt magaviseletéről

s katonakönyv azok számára, akik katonakötelezettségüknek eleget tettek.

Teljesen ingyenes ellátásban részesülnek a hallgatók, ruházatukról azonban maguk kötelesek gondoskodni.

A tanfolyam hatodik hónapjában a hallgatók vizsgát tesznek. Azokat, akik itt megfelelnek, segédközelítőknél

Több mint két és fél-milliárd lejt fordítanak villany- és csatornahálózatok kiépítésére

Villanyáramot kapnak a falvak

BUKAREST. — A belügyminisztérium az országos újjáépítési terv végrehajtása során nagy gondot kíván fordítani a falvak villamosítására.

A belügyminisztérium újjáépítési terve értelmében — mint megirtuk — a villany és csatornahálózat kiépítésére 2 milliárd 667 millió 293.000 lejt utaltak ki.

Uj villanyhálózatok és áramfejlesztő központok létesítésén kívül a

belügyminisztérium támogatásban részesíti a falusi villanyhálózat kiépítési munkálatait is. Jelenleg Brassó, Prahova, Kisküküllő, Naszód és több más megyékben már folyamatban van, illetve megkezdődött a falusi villanyhálózat kiépítése. A dolgozó földművesek a legtöbb faluban önkéntes munkával járulnak hozzá a villanyhálózat kiépítéséhez.

A falusi pálinkafőzdek 7 százalékos vámost szedhetnek

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében azok a falusi szilvafőző üstt tulajdonosok, akik idegeneknek is főznek pálinkát, a munkáért legfeljebb 7 százalékos vámost szedhetnek, tekintet nélkül a pálinka foktartalmára.

A pénzügyminiszteri rendelet kimondja azt is, hogy a nem egyed-árusított alkoholféleket nem szabad a gyártás helyéről elszállítani és forgalomba hozni, ha azok erőssége meghaladja a 40 fokot.

Azokat, akik a fenti rendelkezéseket megszegik, a szeszgyártás megszerzéséről szóló törvény rendelkezései szerint büntetik.

Esnek az árak, növekedik a dolgozók vásárlóereje a Szovjetunióban

MOSZKVA (Rador) — Az élelmiszerjegyek megszüntetése és a pénzügyi reform, valamint az ez évi kitűnő termés következtében rendkívüli módon megelénkült a földművesek piaca és valamennyi mezőgazdasági terméknel jelentős áresés következett be a Szovjetunióban.

A piacokon, ahol a kolhoz földművesek árusítják termékeiket, ellátására és megerősítésére.

óriási a felhozatal. Eladott termények árából a kolhoz földművesei ugyancsak ezeken a piacokon szerzik be szükségleteiket. A szovjet kormány minden eszközzel segíti ezeket a piacokat, hogy ezáltal is hozzájáruljon a dolgozók életszínvonalának emeléséhez. Ujabb hatalmas összegeket fordítottak ezeknek a piacoknak az ellátására és megerősítésére.

Lelőtték az arabok az ENSz repülőgépét

BEIRUT (Rador) — Gaza közelében az arabok lelőtték az Egyesült Nemzetek fehérre festett repülőgépét. A gépben ülő két fran-

cia nemzetiségű megfigyelő életét veszítette. Lundstroem tábornok, az ENSz elnöke újságírók előtt kijelentette, hogy az ügyet igen komolyan tekinti. A tábornok Kairóba utazik, hogy az egyiptomi kormánnyal tárgyaljon az ügyről. tekintettel arra, hogy a repülőgépet egyiptomi harcosok lötték le.

TURISZTIKA

A Vasas Szakszervezet turisztikai szakosztálya szeptember 4-én és 5-én a következő kirándulásokat rendezi: 1. Nagyvárad—Félicsüföld. Indulás gyorsvonattal szombat éjjel 12 órakor, vissza vasárnap éjjel. Résztvételi díj oda—vissza 550 lejt. 2. A tordai hasadékhoz. Indulás vasárnap reggel 6 órakor autóbusszal a városháza elől. Visszaérkezés este 9 órakor. Résztvételi díj oda—vissza 135 lejt. 3. Sztánára. Indulás vonattal vasárnap reggel 6 órakor. Visszatérés este 7 órakor. Résztvételi díj 150 lejt. 4. A révi Zichy csepkőbarlanghoz. Indulás vasárnap reggel 6 órakor vonattal. Visszatérés este 6 órakor. Résztvételi díj oda—vissza 370 lejt. A fenti kirándulásokra jelentkezni lehet az illetékes szakszervezetek útján vagy egyénenként legkésőbb péntek este 7 óráig a Vasas Szakszervezet turisztikai szakosztályánál, a Fejedelm-utca 17. alatt. Telefon: 12—39.

Megszöktek Berlinből a Szociáldemokrata tanácsnokok

BERLIN (Rador) — Berlin nyugati övezetében mindjobban feszül a helyzet. A nyugati övezetek lakói tiltakozó gyűléseket rendeznek a város tanácsban érvényesülő angol-szász néppellencs közigazgatási politikája miatt. Kurt Zwolynsky, a városi tanács szociáldemokrata csoportja-

nak elnöke repülőgépen Düsseldorfba szökött. Paul Loebel, a Reichstag volt elnöke ugyancsak nyugatra repült. Szociáldemokrata körökben úgy tudják, hogy egyikük sem tér vissza a Zwolynskyt már el is mozdították tisztéből.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPÓPERA igazgatósága közli, hogy a Népepera keretén belül egy ingyenes balettkisjáték nyit. Jelentkezéseket nyolc éves kortól elfogad a színház titkársága minden nap délelőtt 11-1 óra között. Születési anyakönyvi kivonat bemutatása kötelező.

A BŐRIPARI KÖZPONT UTASÍTOTTA a hatáskörébe tartozó gyárakat, hogy közöljék, található-e leltárjukban olyan textil és konfekciós gép, amelyet más célokra használtak, mint bőrárak és cipők gyártására. Az ilyen gépeket ezentúl rendeltetésüknek megfelelőleg használják fel.

5 ÉVI ELZÁRÁSRA ítélte az illovi törvényszék Cotoarba Gheorghe bukaresti mészáros, mert két darab marhát engedély nélkül levágott, s az állatokból származó húst feketén akarta értékesíteni.

463 GYÜMÖLCS ÉS FÖZELÉK-FÉLÉKET begyűjtő központot létesített a földművelésügyi minisztérium az ország területén. A központokat konzervkészítésre alkalmas felszereléssel látták el. Szakemberek becslése szerint minden központ legalább 10.000 kiló konzervet készít.

IPARI CELOKRA HASZNÁLJAK FEL a bádoghulladékot, az élelmiszer konzervipari központ rendelkezése értelmében. A központ utasította az összes konzervgyárakat, hogy a bádoghulladékot saját műhely létesítésével dolgozzák fel kiscsiny dobozokká. Az apró, erre a célra használhatatlan bádogdarabokat át kell adni szaküzemeknek, ahol sűrűs és ecetesüveg dugót gyártanak belőle.

HOMOKOT kevert a beszolgáltatott gabona közé Satescu Petre Híliás községi szirosgazda. A tőle begyűjtött gabona között 20 százalékos piszok és homok volt. Megindították ellene a törvényes eljárást.

UJ PETRÓLEUMSZÁLLÍTÓ hajót bocsátottak vízre a brailai kikötőben. Az új hajó 1000 tonna űrtartalmu, megépítése 234 ezer 931 munkaórát vett igénybe.

ÁLLAMI NYOMDAIPARI intézetet létesítettek Temesváron. Az új vállalat vagyont az államostított „Ateneu” és a volt „Tipografia Romanasca” vagyona képezi.

MUNKAVESENYSYBEN állanak egymással az aradi és temesvári szeszgyárak. E verseny keretében a két gyárban hozzákezdtek a gépek megjavításához és a munkafeltételek megteremtéséhez. A verseny pontjai: a termelés mennyiségi és minőségi fokozása, nyersanyag megtakarítás, az előállítás költségeinek csökkentése és a munkafegyelm szilárdítása.

HAVAZOTT A KÁRPÁTOKBAN. A Bucsecs-hegységben és az Omulcsuson 3 fokos hideg mellett sűrű hó hullott.

UJ VIZMŰVEKET létesítenek Brassóban. A megyei időközi bizottság múlt heti ülésén tárgyalta az ügyet, a szükséges vascsövek beszerzésére minden lehetőséget elkövetnek. A megyefőnökség 50 millió lej utalt ki a munkálatok elvégzésére.

A POSTA VEZÉRIGAZGATÓSA a napokban újra forgalomba bocsátja a „Román-Bulgár Barátság” felülnyomósos, 31 lej értékű bélyegeket.

* A „GONDOSKODÓ” az EGISZ hitelszövetkezetek és a „Hargita” fogyasztási szövetkezet szeptember 3-án 17 órakor a Kossuth-utca 44. szám alatt a „Hargita” helyiségében közgyűlést tartanak. Határozatképesség esetén ugyanott 3-án 19 órakor tartják meg a közgyűlést. Egyedüli tárgy: A hitelszövetkezet működés megszüntetése és a Hargita fogyasztási szövetkezettel létesített fúzió jóváhagyása.

* A KOLOSVÁRI FÉNYKÉPESZ KISIPAROSOK szakmai továbbképző tanfolyamot indítanak. Jelentkezés, felvilágosítás az elnökségnél, Horea-ut 3.

Kijelölték a Budapestre utazó RNK női atléta válogatottját

KOLOZSVÁR. — Szeptember 4. versenyzőket jelölte ki, akik a csütörtök és 5-én magyar-román női atlétikai válogatott mérkőzés lesz Budapesten a BSZKRT Sport-utcai pályáján.

A Román Atlétikai Szövetség, Farkas Mátyás szövetségi edző véleményezése alapján a következők:

Az ország legjobb teniszezői Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A csütörtökön kezdődő országos jellegű Kolozsvár város teniszbajnokságaira kedden estig 82 nevezés futott be az ország minden részéből. — Bukarestből Schmidt és Winklerné, Marosvásárhelyről Réti, Ovic, Nagy, Viziruné, Nagybányáról Balla és Rákosi, Nagyszebenből Benedek és Marekné, Temesvárról dr. Burger és Lőrinczi, Medgyesről Tanasescu, Aradról pedig Grünwald, Willer, Lövinger, Taranu, Piros, Böszörményi, Irgl, Szabó és Muscan nevezett be többek között az ország élvonalbeli versenyzői közül.

A Vasas vízilabdacsapata megerősítve áll ki a csütörtöki RATA elleni NB I-es mérkőzésre

KOLOZSVÁR. — A csütörtöki Vasas-RATA NB I-es vízilabda bajnoki mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg. A Vasas együttese nagy lelkesedéssel készül erre a visszavágó jellegű mérkőzésre, melyre megerősített csapattal áll ki. A két csapat a következő összeállításban játszik:

VASAS: Svajkouszki — Crisan, Sarkadi — Jordáky — Bara, Aranyosi, Radu.

RATA: Fodor — Kovács, Fülöp — Daróczi — Simon, Ferencz, dr. Kelemen.

A mérkőzés csütörtök délután pontban 5 órakor kezdődik a városi partifürdőben. Előzőleg a BEAC-Vasas ifjúsági vízilabda mérkőzés lesz.

SAKK

Kolozsvár egyéni sakkbajnokságainak döntő mérkőzése a jövő héten kezdődnek meg. A Sakk Liga felhívja a bajnokságokon résztvevő összes játékosokat, hogy szeptember 2-án, csütörtökön este 7 órakor a Textila Szakszervezet Szabadság-tér 29. alatti helyiségében tartandó választmányi ülésen jelenjenek meg, melyen a döntő mérkőzések sorsolását és a versenynapokat is kijelölik.

Ernst, Magasugrás: Kiss Irma, Jovanescu. Távolugrás: Ernst, Hoffer, Sulydóbas: Pusch, Ernst, Diszkoszdobás: Pusch, Medrea, Gereycobas: Medrea, Schiell.

Tartalékok: Iltó, Fronius, Schuster, Tudorache és Barlea.

A RNK válogatottjában több olyan versenyző neve is szerepel, akik az ezévi Ifjúsági Egység Kupa küzdelmein tüntek fel. Ezek között van Jancu Marcella, az U kiúzó gyorsfutója is.

A román női atléta válogatott szombat-vasárnap budapesti bemutatkozását nagy érdeklődés előzi meg a magyar fővárosban.

18 csapat indul a kerületi labdarúgó bajnokságban

KOLOZSVÁR. — A kerületi labdarúgó bajnokságok küzdelmei szeptember 12-én kezdődnek meg. A bajnokságokra 18 csapat nevezett be. A nagyszámú benevezésre való tekintettel a labdarúgó kerület úgy döntött, hogy a bajnokságokat két kilences csoportban játsszák le. Az első csoportban a Minerul, Universitatea, Hadsereg, Textila, KKASZ, Acélárnyag, Dohánygyár, Victoria és Sanitas, a második csoportban pedig Bánffygyard, CFR, Dermata, Haggibbor, Vasas, Iriz, Dinamo, Pénzügyi és a Fodrások csapatai játszanak.

A sorsolást szeptember 6-án, hétfőn este 7 órakor tartják meg a kerület helyiségeiben. A sorsoláson az összes egyesületi vezetők megjelenése kötelező.

Ciános
Deák mérnök
UJ CIM:
Jászai-utca 1 (Erzsébet hid mellett, Fellegvári-ut 71-nél)

ADAS-VÉTEL

- TÖLTŐTOLL javítás, eladás, felősség mellett. Méder Ferenc, Molotov 22. F.
- MOZIGÉPEK, komplett felszereléssel eladó. Marosujvár, Horea-ut 67. F.
- TÖLTŐTOLLAKAT veszek és javítok. Pap, főpostával szemben. 2256
- PERZSASZÖNYEG, nagy, értékes, szép, külföldi, eladó. Magda-szalom, Egyetem-utca 1. 2874
- TÖLTŐTOLLAKAT veszek, cserélek, javítok jótállás mellett. Calacan, Malom-utca 8. 2257
- VÁROSI bunda, kifogástalan állapotban, magas, derék alakra, eladó. Cantemir-utca 15. F.
- FRANCIA szalagarnitúra, komplett interziás, eladó. Horea-ut 6, ajtó 4. 2904
- ELADÓ modern, díofurníros, kombinált szobabutor, egy sima szuszter varrógép. Malom-utca 10. Hátul az emeleten. 2901
- ELADÓ egy üzemi képes, 4+1-es Philips-rádió. Érdeklődni Krizibai-utca 7. Sztojkanál. 2900
- KOMBINÁLT gyermekkosci eladó. Cim: Bocskai-utca 3. Ovár. 2919
- VESEK több méhesaladót, modern kaptárokkal. Ajánlatokat kiadóhivatalba „Méhesalád” jellegre. 2923
- JÓKARBAN levő férfikerékpár eladó. Motilor-ut 14. 2981
- ELADÓ 1 garnitúra hegesztő pisztoly, fészterő órával és gumi slaggal. Cim: Varga, Molotov-utca 6-8 szám. 2938
- ELADÓ egy Pfaff varrógép. Megtekinthető Topán, Egyetem-utca 4. 2921
- SÜRGŐSEN eladó egy zongora, nagy aragáz, szőnyeg, és egyéb tárgyak. Érdeklődni a Garda gyógyszerárban. 2929
- EGY automata mérleg eladó. Mihai Viteazul-tér 24., vendéglő. 2931
- EGY női és férfi varrógép eladó. December 30-utca 6. szám, szabóság. 2934
- FÉRFI kerékpár eladó. Berde Mész-utca 7. Csékszászló. 2947

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavankint 6 lej. Szöveghirdetés szavankint 6 lej. Közzétadói hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. — Nyitlter szavankint 12 lej.

Felhívás!
A gépkocsi- és motorkerékpár vezetői tanfolyamra bázárólág szept. 5-ig lehet jelentkezni. Ugyanakkor professzionisták is jelentkezhetnek az október 1-én kezdődő tanfolyamra.
SZASZ-féle sofőriskola
Clu, Arpad-u. 26.
Telefon: 13-76

- ELADÓ két gyermek vaságy, sodronnyal és új matraccokkal. Cim: Majális-utca 10, I. em. Gábor. 2935
- ELADÓ háromajtós, tükros fehér szekrény, rézüst, körkötőgép. Horea ut 6, I. emelet, ajtó 6. 2936
- ELADÓ egy jókarban levő, stepelt, mély Dac gyermekkosci. — Ugyanott megvételre keresek cső sport gyermekkosci. Március 6-utca 4., ajtó 3. 2937
- ELADÓ 20 méter kerítésnek megfelelő vasrács. Dragalina 78. 2943
- VARRÓGÉP, „Naumann” márkájú, kifogástalan karban, eladó. Sándor István, Gherea Dobrogeanu

- (Fejedelm)-utca 21. 2944
- ELADÓ sürgősen, majdnem új szobai cserépkályha. Martinuzzi 28. 2945
- JÓKARBAN levő karikahajó. varrógépet keresek megvételre. Cim Caragiale-utca 3., földszint, ajtó 7. 2949

- INGATLAN-LAKÁS
HAZAT, házhelyet, öröklakást ha venni vagy eladni akar, forduljon bizalommal GÖRÖG ingatlanforgalmi irodához, Molotov-utca 1. Város-házával szemben. 2964
- KORCSMA, jömenetelű, a Széchenyi-téren, teljes berendezéssel, átadó. Cim a kiadóban. 2936
- ELADÓ gyümölcsös egy szobával, esetleg elcsereendő kis családi házzal. Episcop Moga (Bánság)-utca 29. 2943
- SÜRGŐSEN eladó Attila-negyedben beköltözhető, komfortos villa. Ezenkívül különböző ingatlanok. Prokura, Kötő-utca 4., udvarban. 2265
- KIADÓ nagy utcai üres szoba, egyedülálló férfinak. „Fürdőszoba-használattal” jellegre címetek kiadó. Cim a kiadóban. 2927

Fejér József
aszialos
66 éves korában f. hó 30-án elhunyt.
Temetése szept. 1-én 5 órakor lesz a temetői kápolnából.
A gyászoló család

- EGY-két iskolás leánykát, teljes ellátásba felvesszünk. Cim a kiadóban. 2963
- EGY szoba műhelynek vagy lakásnak kiadó, nem különbejárattal. Szentgyörgy-tér 2. 2933
- NEM különbejárattal, butorozott szoba kiadó, két személynek. Cim: Kómálajta 7. 2940
- BUTOROZOTT csinos szoba, fürdőszobával, sétatér melletti villasorban, lehetőleg két diáknak kiadó. Cim a kiadóban. 2935

- MAROSVÁSÁRHELYI egyetemista, teljes ellátással, cserediakot keres. Cim: Zöld Gábor, Targu-Mures, Str. Sándor János 4. 2946
- HAZAT, öröklakást, telket akar venni, eladni, lakását elcsereálni, butorral átadni, butorozott szobát kiadni, férjhez menni, nőülenni? Bizalommal forduljon Vulcán irodához, Molotov 24. 2963
- BUTOROZOTT szoba, konyha-használattal, fiatal házaspárnak vagy két magános embernek kiadó. Kissné, Jobbágy-utca 22. 2936
- EGYETEMISTA részére a főtér közelében butorozott szobát keresek sürgősen. „Jól fizető 2856” jellegre a kiadóban. 2956
- PAP-utcai, modern, 2 szoba, konyhás, összkomfortos lakásomat elcserelném központi 1 vagy 2 szobás hasonlóval. „Dermatisták előnyben. Érdeklődni Vulcán, Molotov 24. 2963
- KERESEK butorozott szobát, fürdőszoba és konyha-használattal. Címeket „Közponban 2954” jellegre. Házbert esetleg természetben fizetek. 2954
- ALLAST KERES
MOSÁST vállalkok otthon, házhoz is megyek. Motilor 31., ajtó 1. 2942
- ALLAST KAPHAT
JOLFÓZÓ mindenest keresek. Cim a kiadóban. Gr.
- KÜLÖNFÉLEK
MENYASSZONYI ruhák, fátolok, koszorok kikölcseztetése. „Dahlla” muviragsszalom. Horea-ut 35. P
- TITKÁR, gyors és gépiró, gépiró, technikát rajzoló, bárki lehet csak az államtól engedélyeztetett „IMP” iskola által. Gyors kurzusok nappal és este. Beiratkozások naponta. Március 6-utca 36. sz. Kolozsvár. FIGYELEM! Szövet, celyem, vászonmaradékokat bizományba elfogadok, férfi és női kabátokat veszek. Universul, Malom-utca 6. 2266
- FORGATMAS helyen élelmiszer-üzlet átadó. Cipezseinek és fodrászatnak is megfelel. Kövespad-utca 13. 2960
- ELVESZTETTEM Borderou és Journal üzleti könyveimet. Megtalálójára adja le jutalom ellenében Nagy Sándornak, Kövespad-utca 13. FIATAL anyja szoptatós dadának elmenne. Cim a kiadóban. 2941

Ma premier!
A nagyszerű cseh filmsorozat éllilmje!
Ha visszatérsz...
Egy lezúlótt (ju tragédia)ja!
A legkiválóbb cseh színészek alakításával

FELÜLVIZSGÁLJÁK a tévesen kivetett idej adókat

Október 10-ig letárgyalják az adófellebbezéseket

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium hétfőn körrendeletet küldött az ország valamennyi pénzügyigazgatóságának, amelyben felhívja a pénzügyigazgatóságokat arra, hogy miután a kereskedelmi és iparvállalatok, valamint a kisiparosok és szabadfoglalkozásúak idej adókivételét befejezték, kezdjék meg az esetleg tévesen megállapított adókivétel felülvizsgálását.

Az adókivétel felülvizsgálását és helyesbítését az adófizetők fellebbezési kérelmei alapján az adófellebbezési bizottságok végzik.

Ennek megfelelően, a pénzügyigazgatóságok szeptember 15-ig kötelesek összehívni a szükség szerinti egy-két bizottságot az adókivétel ellen benyújtott fellebbezések letárgyalására.

Az adófellebbezéseket a bizottságok legkésőbb október 10-ig kötelesek letárgyalni.

A pénzügyminisztériumi körrendelet hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálási munkálatokban nem tűrhet semmiféle késedelmet és mindenféle tévedést vagy hanyagságot szigorúan büntet.

A pénzügyigazgatóságok vezetői személyesen kötelesek ellenőrizni az intézkedések végrehajtását és jöllehet az ellenőrzések az adóhivatalok hatáskörébe tartoznak, azonnal kötelesek jelenteni a pénzügyminisztériumnak azokat a hiányosságokat, amelyeket nem áll módjukban személyes intézkedéssel kiküszöbölni.

Mindenütt nagy örömmel fogadták a megyei értekezleteken a MNSz belső választásaira vonatkozó határozatot

BUKAREST. (A MNSz sajtóosztálya jelenti.) A MNSz augusztus 16-18-án Csíkszeredán tartott országos értekezletének az anyagát 25 megyeszékhelyen dolgozták fel augusztus utolsó napjaiban. Az országos értekezleten résztvevők kiküldötték a megyei vezetőkkel ismertették a most meginduló vezetőségválasztások jelentőségét, természetesen a helyi viszonyok és adottságok

szemelőtt tartásával. A megyei értekezletek résztvevői — a központ jelentése szerint — mindenütt lelkesedéssel fogadták azt a határozatot, mely szerint a MNSz élére a vezetőséget mindenütt a dolgozó parasztság, a városi dolgozó kisemberek és a haladó értelmiség soraiból választják, akik hivatalosan a MNSz helyi szervezetének az irányítására.

Demokratikus vívmányaink megvédésére

Megalakult a Népbiztonsági Igazgatóság

BUKAREST. — A hivatalos lap 1948 augusztus 31-i számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a Népbiztonsági Igazgatóság létesítéséről szóló rendeletéről ny.

A Népbiztonsági Igazgatóság a belügyminisztérium egyik osztályaként működik majd és feladata a Román Népköztársaság demokratikus vívmányainak és biztonságának megvédése a belföldi és külföldi ellenségek mesterkedéseivel szemben.

A rendelettörvény értelmében a Népbiztonsági Igazgatóság központi és külső ügyosztályainak megszervezését, azoknak feladatát és működését a belügyminisztérium szabályozza.

Kereskedelem a Szovjetunióban

A Szovjetunió és a tőkés országok kereskedelme között lényeges különbség van, mivel a kétfajta kereskedelem egészen különböző feladatot tölt be. A tőkés rendszerben a kereskedelemnek az a feladata és célja, hogy a nagytőkés-termelő nyereségét növelje, ugyanakkor pedig a tőkés kereskedő hasznát is biztosítsa. Ez első sorban azt eredményezi, hogy a kereskedelem természetüknél bonyolódik le, mert hiszen az ugyancsak természetüknél előállított áru elhelyezésének célját szolgálja. A vevő viszont arra kényszerül, hogy duplán, vagy háromszorosan fizesse meg a nyereséget: a termelőnek, a nagykereskedőnek és a kiskereskedőnek.

A szovjet kereskedelmet merőben más célok irányítják. Feladata az, hogy a lakosság szükségleteit és kívánságait kielégítse. Ez azt jelenti, hogy minőség, mennyiség, választék és az eladási árak tekintetében a dolgozók érdekeit tartja szem előtt. Ezt pedig csakis pontos terv alapján és a termelőkkel — a szovjet iparral és mezőgazdasággal — való együttműködéssel lehet elérni.

HÁROMFÉLE KERESKEDELEM

A Szovjetunióban három kereskedelmi szektor működik. A legfontosabb az állami kereskedelem, melynek üzemei szocialista tulajdonú képeznek és legelőször a városi lakosság áruellátását intézik. A második a szövetkezeti kereskedelem, melyben a fogyasztási szövetkezetek vannak túlsúlyban. Utóbbi a legszélesebb demokratikus alapon felépített szervezet, melynek legfőbb feladata a fal-

vak lakosságának ellátása, de ugyanakkor a városokban is vannak üzletei, ahol a falvakból felhozott termékeket értékesíti. A szovjet kereskedelem harmadik formája a kolhozpiac, ahol a kolhozparasztok és az egyéni gazdálkodást folytató földművesek a kereslet és kínálat törvényei szerint értékesítik termékeiket. Utóbbi nem épül közvetlenül valamilyen tervre, mindamellett nem önkényesen szabja meg az árakat, minthogy a kolhozpiac árát az állami árak befolyásolják. Igaz ugyan, hogy a paraszt annyit kérhet termékeiért, amennyit akar, azonban mégis a közbiztonsági állami árak szintjét kell tartania, mert különben senki sem vásárolna tőle.

A KERESKEDELEM HATÁSKÖRE

Nézzük meg, hogyan épül fel a kereskedelem legfontosabb szektorának, az állami kereskedelemnek összetétele. Minden gazdasági minisztériumnak megvan a saját nagyvárosi eladási szerve, amely a minisztérium hatáskörébe tartozó gyárak és üzemek készletanyagait — a kormány által jóváhagyott terv szerint — az állami és szövetkezeti nagy- és kiskereskedelmi szervezeteknek adja el. Az áruk eladási árát az állam állapítja meg, s ugyancsak az állam szabja meg, mekkora részesedést kapnak az állami és szövetkezeti kereskedelmi szervezetek költségeik fedezésére. Ez az általános árszabályozás már előre kikapcsolja a spontán árhullámzásokat.

A nagyvárosi eladási szektor feladatát azonban nem korlátozódik csak

az ipari termékek eladására. Ezek a szervek felelősséggel tartoznak azért is, hogy silányabb minőségű áruk ne kerülhessenek eladásra. Feladatuk továbbá az is, hogy a dolgozók kívánságait és szükségleteit tanulmányozzák s hogy a termelőket a kívánságok és szükségletek kielégítésére késztessék. (Ez legelőszörban a választókra vonatkozik.)

Az eladási szervek és termelők valamint a kiskereskedelmi szervek közötti kapcsolatot szerződéses biztosítják, melyekben pontosan megszabják, milyen időpontban mekkora mennyiségű és milyen minőségű árut kell szállítani.

Érthető, hogy az ilyen kereskedelem, melynek egyedüli célja az, hogy a dolgozók érdekeit védje és életszínvonalát emelje, csakis a szocialista társadalomban lehetséges, ahol a termelőszökök vagy szocialista tulajdonban vannak (az egész nép tulajdonában), vagy pedig kollektív gazdaságok és szövetkezeti szervek tulajdonát képezik, ahol a tervekkel való kizárja, s ahol a termelés állandó, tervezett fokozása a lakosság élet színvonalának állandó emelkedését vonja maga után.

Csökkentették a pamuthulladékból készített fonal adóját

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium mellett működő központi adóbizottság legutóbbi ülésén kimondta azt, hogy a vígyon-fonalat ugyanolyan adózással kell alávetni, mint a gyapufonalat.

Visszavonták a piaci, vásári és állatvásári közvetítők megfizetését

BUKAREST. — A kereskedelmi minisztérium rendeletileg visszavonta a piaci, vásári, állatvásári és vásárcsarnoknál működő valamennyi közvetítő megbízatását, amit azok a kereskedelmi tözsdei megszervezésére és működésére vonatkozó törvény 61. szakasza értelmében kaptak.

Nyílt levél

Két hónappal ezelőtt beszéltem Veled utoljára Testvér. Panaszkodtál, kifogásoltad a demokrácia lassu fejlődését s általában mindenből nemzeti sérelmet igyekezted kivácsolni magadban. Nekem, mint jóismerősnek, őszintén elmondtál mindent. Elmondtad, mert — amint megjegyezted — nem támadtalak ki, nem kiabáltam magamból kikelve, hogy reakciós vagy és sovínista vagy. Valóban nem tettem, mert tudtam, hogy nem saját véleményedet mondtad el — ilyen neked nem igen volt —, hanem környezetet, amely egytől-egyig válogatott reakciókból áll.

Ezt tetted az említett találkozásunk alkalmával is. Kritizáltál panaszkodtál és mindent elkövetted, hogy bizonyítsd, hiába az új alkotmány, a nemzeti kérdéseket nem lehet úgy sem soha megoldani. S hogy érveid még meggyőzőbbek legyenek, a városodba épületek mutatalt és azt kérdezted, hol látok én ott magyar feliratot? Aztán más közintézményekre intézetekre is mutatalt. Én hagyatlak beszélni s vártam, mikor fogysz ki már panaszaidból. Mert Te csak a kifogásolnivalókat láttad. A demokrácia vívmányaiából nem vettél észre semmit. Nem láttad, mert környezetet nem akarja, hogy láss. Tudják, ha egyszer magadtól is rájössz az eredményekre, ha többé nem hiszel nekik, elvesszitek az utolsó jegyvetőket is. Mert Te is a hozzád hasonlók az 5 jegyvető vagyatok, rajtatok keresztül terjesztitek a rémhíreket, szítja a nemzeti ellentétet s támadja azt a demokráciát, amit nehéz áldozatok árán építettünk és amelynek birtokában megkezdődött a szocializmus építését is.

Tudtommal azóta nem jártál a Szabadságtéren s valószínűleg nem láttad demokráciánk új és szép eredményét. Nem akarok itt most kitérni az iriztelepi munkásházákra, melyekben nemzetiségi különbség nélkül jutottak lakáshoz a munkáscsaládok. Csak arról beszéllek, ami neked akkor fájt s amit súlyos bizonyítékként mutogattál: a városodban lévő feliratokról. Bizony most már a rajt anyanyelveden is olvasható a feliratot. Persze amióta megvan a kétnyelvű felirat, nem jöttél az elismerő szavakkal. Még ennyit sem tettél meg, ha már nem akarsz az építő munkába bekapcsolódni. Én most emlékeztetlek arra, amit akkor mondtam. Azt mondtam, igazad van. Még sok a tenivaló, mert mi a hibákat nem szoktuk letagadni, a hiányosságokat nem takarjuk el, hanem rámutatunk nyíltan és őszintén, és megkeressük a kivezető utat is. Ezt próbáltam Veled megértetni. Elmondtam, hogy

ha ezt akrod, hogy mindaz, megvalósuljon, amit a Román Munkáspárt célul tűzött ki s amiért mi is harcolunk, ha azt akarod, hogy az új alkotmány valóban életre legyen, akkor be kell állnod a dolgozók sorába. Legyél egy csavar, vagy egy fogaskerék abban a gépezetben, amellyel mi, románok, magyarok és zsidók jobb életünket építjük. És akkor, ha észreveszel valami hibát a gépezetben, ordíts és jajgass, hogy a hibát kijavíthassuk. Mert csak így segítesz, így építesz és nem romboldsz. És azt is mondtam, hogy ha a sokat emlegetett nemzeti „sérelem” megszűnjön, irtsd ki először Te magadból a sovínista és revizionista érzelmeket. Állj becsületesen a harcoló dolgozók sorába és szakíts azzal a környezettel, amely továbbra is sötétségben akar tartani Tégedet.

Nem akarok most minden eddigi eredményt felsorolni. Ezeket Neked is ismerned kell. Csak annyit mondok, hogy ezek az eredmények szilárdak s hogy se Neked, se társaságodnak soha többé nem lesz igazga. Itt többé nem fognak emberek verekedni azért, mert nem egy nyelvet beszélnek. De verekedni és harcolni fogunk mi románok és magyarok együttesen, hogy felvilágosítsunk Téged, s hogy megsemmisítsük környezetet.

Biztos vagyok, hogy környezetet, most már érvek kitalálásán töri a fejét, de, hidd el, az említett felirat ma minden becsületen kolozsvári dolgozóknak a fülebe kiáltja: megvalósítottuk a népi demokráciát és megkezdődött a szocializmus építése. Tudják ezt a becsületlen dolgozó néprétegek s ezért van az, hogy egyre többen és egyre nagyobb lendülettel kapcsolódnak be a mi munkánkba.

Annyit azonban elmondhatok, hogy harcunk napról-napra elkeseredettebb és élesebb lesz. A munkáscsapat elharcos pártja, a Román Munkáspárt vezetésével megkezdte az ember ember általi kiszákmányolásának felszámolását és ezzel a felszámolással párhuzamosan felszámoljuk politikai ellenségeinket is. Az, aki négy év után sem akarja meglátni a nagy változást, nem értékeli demokráciánk eddigi eredményeit: ellenségünk. És mi ebben a harcban ellenségeinkkel le fogunk számolni.

Mit mondhatok még? — Azt, ha becsületlen ember vagy, s mindazok, akik becsületlenek, kapcsolódjatok be a munkába, vessétek ki sorainkból a sovínista és revizionista áramlatot, mert csak így lehetünk igazán támogatói annak a Román Népköztársaságnak, amely biztosítja az itt élő nemzetiségek jogegyenlőségét.

VAS JÁNOS

Megélénkült a munka a MNSz csíkmegyi szervezeteiben

CSIKSZEREDA. (A MNSz sajtóosztálya jelenti.) Élénk, lendületes munkát folytatnak a MNSz csíkmegyi szervezeteiben a munka, a Központi Intézőbizottság csíkszeredai értekezlete után. A kifejlett munka már az elmúlt hónap folyamán jelentős eredményeket mutatott fel. Egy hónap alatt mintegy ötszáz csíkmegyi dolgozó kapcsolódott be a magyarság demokratikus szervezetének munkájába.

Támadás a lapra vélem ellen

Izgalomokban, csakmennyben bővelkedő, látványos filmszenvezés

Vasárnap Maifő! Pénteken szabadszervezett lapoknak 50% kedvezmény

Ma FORUM MOZGÓBAN!

CENTRAL

(volt NEW-YORK)

kávéház és étterem

a közkedvelt „HARRY” zenekara játszik.

Mikrofonnál: ANDRE DUCI, LYA IONESCU és FELECAN MĂRIA

Családi árak — Tán — Hangulat

Tulajdonos: SPINRAD

